

De tweede hoofdwet

entropie volgens Clausius

Voor elke toestandsverandering van een systeem geldt:

$$dS = \frac{\delta_r q}{T}$$

Voor een irreversibele uitvoering van de toestandsverandering geldt

$$\frac{\delta q}{T} < dS$$

- de definitie van entropie
- de uitdrukking dat entropie een toestandsfunctie is
- een kwantitatief onderscheid tussen reversibele en irreversibele toestandsveranderingen

De tweede hoofdwet

fenomenologische interpretatie

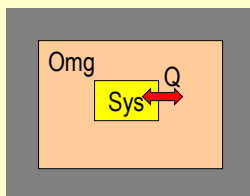
$$dU = \delta_r q + \delta_r w = \delta q + \delta w$$
$$\delta_r q > \delta q$$

$$\delta_r w < \delta w$$

- je moet meer leveren
- je krijgt minder terug

entropie als evolutieprincipe

$$dS_{\text{sys}} + dS_{\text{omg}} > 0 \quad \text{irreversibele verandering}$$

$$dS_{\text{sys}} + dS_{\text{omg}} = 0 \quad \text{evenwicht}$$

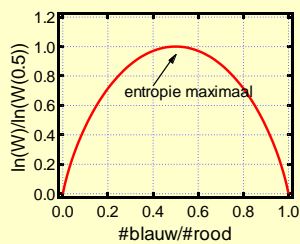
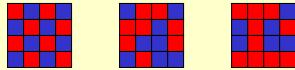

De tweede hoofdwet

Statistische interpretatie

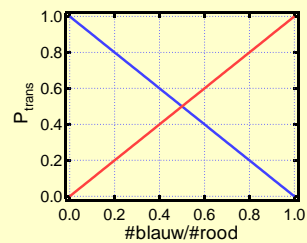
$$S = k_B \ln W$$

W : aantal realisatiemogelijkheden

evolutie en evenwicht

~
overgangswaarschijnlijkheden

De tweede hoofdwet

entropie bij ideale gassen

isotherme expansie

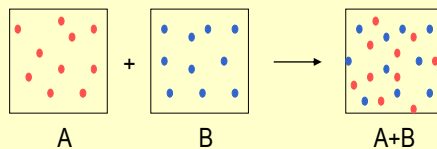
$$dU = \delta_r q - p dV = 0$$

$$dS = \frac{\delta_r q}{T}$$

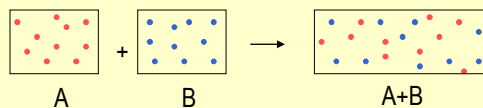
$$\Delta S_m = \int_{V_1}^{V_2} \frac{p}{T} dV = \int_{V_1}^{V_2} \frac{R}{V} dV$$

$$\Delta S_m = R \ln \frac{V_2}{V_1}$$

additiviteit

Ideale gassen beïnvloeden elkaar niet $\Delta S_{\text{meng}} = 0$

Wat is de mengentropie in dit geval?

De tweede hoofdwet	
entropie en physicochemische processen	
$\Delta S^\circ = S^\circ(\text{prod}) - S^\circ(\text{reag})$	
<p>fysische toestandsveranderingen</p> <p>→ reversibel onder p-T controle</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <p style="text-align: center;">$\Delta S = \frac{q_p}{T} = \frac{\Delta H}{T}$</p> <p>→ regel van Hildebrand (empirisch!)</p> <p style="text-align: center;">$\Delta S^\circ \cong 85 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$</p> <p>→ $DS^\circ(\text{H}_2\text{O}) = 109 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$</p>	<p>chemische toestandsveranderingen</p> <p>→ irreversibel onder p-T controle</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ chemisch evenwicht ✓ elektrochemisch evenwicht <p style="text-align: center;">$\Delta S^\circ = \sum_p \nu_p S^\circ(p) - \sum_r \nu_r S^\circ(r)$</p> <p>→ additiviteit</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ geen mengfasen ✓ ideale gasmengsels

De tweede hoofdwet

de derde hoofdwet van de thermodynamica

fasetransformaties van zwavel

$\text{S(romb)} \rightarrow \text{S(mono)} \quad \Delta H_{368.5}^\circ = 401.7 \text{ J mol}^{-1}$

↓

$\Delta S_{368.5}^\circ = 1.09 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$

$T = 368.5 \text{ K}$

$\Delta S^\circ = \int_0^{368.5} \frac{C_p}{T} dT$

$36.9 \pm 0.2 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$

$T = 0 \text{ K}$

S(romb)

$\Delta S^\circ = \int_0^{368.5} \frac{C_p}{T} dT$

$37.8 \pm 0.4 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$

S(mono)

$\Delta S_0^\circ = 0.2 \pm 0.4 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$

↓

$\Delta S_0^\circ = 0 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$ (3eHW)

$S_0^\circ = 0 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$ (Planck)

De tweede hoofdwet

entropieberekening volgens de derde hoofdwet

S°(N ₂) volgens de derde hoofdwet (1 mol, tot 298 K)			
T (K)	proces	berekening	ΔS° (JK ⁻¹ mol ⁻¹)
0 - 10	opwarmen	∫(C _p /T)dT (Debye)	1.92
10 - 35.6	opwarmen	∫(C _p /T)dT (experiment)	25.25
35.6	transitie (s ₁ →s ₂)	ΔH/T (experiment)	6.43
35.6 - 63	opwarmen	∫(C _p /T)dT (experiment)	23.38
63	transitie (s ₂ →l)	ΔH/T (experiment)	11.42
63 - 77	opwarmen	∫(C _p /T)dT (experiment)	11.41
77	transitie (l→g)	ΔH/T (experiment)	72.13
77 - 298	opwarmen	∫(C _p /T)dT (experiment)	40.12
0 - 298			192.06

S^o_{m,298}(N₂)